



ק"פ 69547/01/20 - גבריאלי בנעמי נגד אסתר קורן

בית משפט השלום בכפר סבא

ק"פ 69547-01-20 בנעמי נ' קורן

בפני	כבוד השופט, סגן הנשיאה עמית פרייז
קובל	גבריאלי בנעמי
נגד	
נאשמת	אסתר קורן
	ע"י עו"ד איתן לויט

החלטה

לפניי בקשה לביטול הקובלנה בשל טענת זוטי דברים.

השתלשלות ההליכים

ביום 29/1/20 הגיש הקובל קובלנה נגד הנאשמת, במסגרתה היא מואשמת בהוצאת לשון הרע בניגוד להוראות סעיף 1 יחד עם סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע.

על פי כתב הקובלנה, הקובל והנאשמת מתגוררים באותו מתחם מגורים בנתניה, וחברים באותה קבוצה ביישומון "ווטסאפ" (להלן: "קבוצת הוואטסאפ"), של דיירים ובעלי דירות במתחם המגורים. במועד הרלוונטי מנתה הקבוצה 103 חברים (כולל הקובל והנאשמת). במסגרת קבוצת הוואטסאפ התקיים דיון אודות הפסקת חלוקת החינמון "ישראל היום" בלובי מתחם המגורים. באותו הדיון הביע הקובל את דעתו לפיה אין מקום להנחת החינמון בלובי המתחם בין היתר עקב מהותו ויעודו של החינמון.

ביום 26/1/20 כתב אחד הדיירים בקבוצת הוואטסאפ (בשפה האנגלית) כי אינו יודע מי החליט להפסיק את הפצת החינמון בלובי המגורים, ונענה על ידי אחת הדיירות כי ההפסקה בחלוקה נבעה מחילופי חברת הניהול שהייתה אחראית על תחזוקת המתחם. מענה דומה ניתן על ידי חבר נציגות הבית המשותף, וכן על ידי הקובל. תוך כדי הדיון בין הקובל לבין הדייר לעיל, כתבה הנאשמת:

"גיזמו (כינוי של הקובל בקבוצת הוואטסאפ) הוא שמעכב את החזרת העיתון בטענות שווא הזויות" ובהמשך כתבה: "תדעו כולכם איך גיזמו ממש "דואג" לרווחת הדיירים ורצונותיהם, חוצפה שאין כמותה! אין דבר כזה באף



בנין בשכונה. תזכרו את זה."

טרם הספיק הקובל להשיב כתבה הנאשמת: **"אל תענה לי גיזמו נמאס לי לקרוא את ה- "טלי קורה מבין עיניך". השפה המשפטית הזו לא עושה אותך מורם מעם או צודק. רד לנו מהעורק לכולנו."**

הקובל הגיב לדברי הנאשמת בכך שכתב בקבוצה כי דבריה האמורים לעיל, הם שקר וכזב.

הקובל המשיך להתכתב בקבוצת הוואטסאפ עם הדייר בשפה האנגלית תוך כדי שציין שההפסקה בחלוקת העיתון הייתה עקב החלפת חברת הניהול, וכן כתב לו כי אם הוא רוצה דוגמא ל"פייק ניוז" שיעיין בדברי הנאשמת. הנאשמת הגיבה במסרון: **"חחחחח"**.

בהמשך כתב הקובל בקבוצת הוואטסאפ: **"גב' אתי קורן, חצית כל קו אדום אפשרי. את נדרשת להתנצל על דבריך כי אני אחראי לעכוב בהחזרת העיתונים"**. הנאשמת השיבה: **"אמת דיברתי. אולי די עם איומי בית המשפט?"**.

ביום 3/6/20 התקיים דיון בפניי במסגרתו ביקש ב"כ הנאשמת לטעון טענת זוטי דברים. נקבע כי הצדדים יגישו סיכומים בכתב וכן נוסח מוסכם של התכתובת בקבוצת הוואטסאפ.

בסופו של דבר לא הוגש נוסח תכתובת מוסכם על הצדדים, כאשר הקובל הסתייג מהנוסח שצורף לסיכומי ב"כ הנאשמת.

המסגרת הנורמטיבית

סעיף 34 יז לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך."

מסעיף זה עולה כי על מנת שמעשה עבירה ייחשב בגדר זוטי דברים, יש להביא בחשבון את טיב המעשה, נסיבות המעשה, תוצאות המעשה והאינטרס הציבורי. מבין ארבעה שיקולים אלה, זה שהינו בעל המשקל הרב יותר הוא האינטרס הציבורי. לעניין זה נאמר בע"פ 7829/03 **מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ**-

"הנה כי כן, על אף שהסייג בדבר "זוטי דברים" אינו מונה רשימה של מקרים הבאים בגדרו, הרי שהמגמה



העולה מן הפסיקה היא שיש להחילו בזהירות תוך בחינת נסיבותיו של כל מקרה ומקרה. בבואו לבחון מעשה שנתמלאו בו כל יסודות העבירה ישאל בית המשפט את עצמו, אם מעשה העבירה הצמיח מידה מינימאלית של סכנה לציבור. תשובה שלילית תחייב את המסקנה שהשפעתו של המעשה על החברה היא כה מזערית, עד שאין זה ראוי להכתיב את מבצעו בהרשעה בפלילים...".

ככל שעסקינן באינטרס ציבורי, הרי יש לזכור כי בענייננו מדובר באישום שהוגש במסגרת קובלנה ולא במסגרת כתב אישום. במוסד הקובלנה קיימת בעייתיות אינהרנטית. בהליך פלילי הנפתח על דרך הגשת כתב אישום, התביעה, שהיא רשות מנהלית עליה חלים כללי המנהל התקין, שוקלת את כל השיקולים הנדרשים, לרבות האינטרס הציבורי שבהגשת כתב האישום. לעומת זאת, בקובלנה אדם פרטי הוא שיוזם את ההליך, מה שעשוי לגרום לכך שהקובל לא יפעל משיקולי אינטרס ציבורי גרידא, אלא ינצל את מוסד הקובלנה לרעה לצורך פתרון סכסוכים אישיים.

ברע"פ 1955/12 נמרי נ' בנימיני נאמר-

"כשמוגש כתב אישום על ידי המדינה נשקלות כל נסיבות העניין. מותר למדינה להביא בחשבון בהחלטתה גם שיקולים כמו מידת אשמו של המתלונן, והאם הוא עצמו פגע במי שהוא מבקש שיוגש נגדו כתב אישום. אחד מחסרונותיה הרבים של הקובלנה הפלילית הפרטית הוא היעדר שיקול דעת כזה. לאחרונה הוגשה הצעת חוק לבטל את מוסד הקובלנה הפרטית (ראו הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 67) (ביטול קובלנה), התשע"א-2011, ה"ח 615). דברי ההסבר להצעת החוק מבהירים היטב את הרקע להצעה. על יסוד ניסיוני - ובעיקר ניסיוני השיפוטי כשופטת שלום - אני רואה בברכה את הצעת החוק האמורה".

ברע"פ 9818/01 ביטון ואח' נ' סולטן ואח', פ"ד נט(6) 554 נאמר-

"... הליך זה נושא אמנם מאפיינים של התדיינות אזרחית... אך אין לשכוח שתכליתו הטלת אחריות פלילית בגין ביטוי פומבי. זהו כלי חמור ורציני, וכך יש להתייחס אליו. לא בכדי מגלה המשפט המשווה נטייה גוברת לצמצום הסנקציה הפלילית בגין לשון הרע, כאשר עיקר ההתדיינות בעניין זה מתנהלת במישור האזרחי, תוך מתן אפשרות לפסוק פיצויים לדוגמא... ככלל, לא נועד ההליך הפלילי ליישוב יריבויות אישיות או לריצוי רגשי נקם".

בענייננו, כמו במקרה נשוא פסק הדין שצוין כעת, מדובר בקובלנה הנוגעת לסעיף 6 לחוק איסור לשון הרע. רוב רובן של ההתדיינויות מכוח חוק זה מתנהלות בין אנשים פרטיים במסגרת הליך אזרחי, ומיעוטן מתבררות במסגרת הליך פלילי.

בהקשר זה יש לציין כי באשר לאכיפה מכוח סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, התביעה נוקטת בריסון וזהירות מוגברת בהגשת כתבי אישום, ומחליטה על העמדה לדין רק כאשר קיים אינטרס ציבורי מובהק המצדיק נקיטה בהליך פלילי.



לעניין זה נאמר בסעיף 8 להנחייה 4.1107 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה:

"ההתמודדות המשפטית בנושא של "לשון הרע" צריכה להישאר, בעיקרה, נחלת המשפט האזרחי. יחד עם זאת, ייתכנו מקרים חריגים ביותר שבהם ראוי יהיה לנקוט בהליך פלילי. בהתאם לכך, על התביעה הכללית ורשויות האכיפה לנהוג בריסון ובזהירות מוגברת בנקיטת צעדים של חקירה והעמדה לדין לפי סעיף 6 לחוק."

כעולה מן המקובץ, כאשר עסקין באישום על פי סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, יש לבחון בכובד ראש קיומו של אינטרס ציבורי. אדרבא, כאשר מדובר באישום שהוגש על דרך קובלנה, משמע על ידי גורם פרטי ולא על ידי התביעה האמונה על האינטרס הציבורי.

דין פרטי

לאחר הדיון העקרוני לעיל, תיבחן כעת טענת זוטי הדברים באשר לכתב הקובלנה שבעניינו. אמנם, הצדדים לא השכילו להסכים על עובדות הנוגעות לתוכן של הודעות הוואטסאפ. אולם, אין כל מניעה בשלב מקדמי זה לבחון לעניין זה את כתב הקבלנה כפי שהוא, כאשר היה והדבר לא יביא לקבלת טענת זוטי הדברים, ניתן יהיה בסיומו של המשפט להעלותה מחדש, לאחר שתתברר המסכת העובדתית.

המעשה בו מואשמת הנאשמת הוא פרסום הודעות בקבוצת וואטסאפ של מתחם מגורים, בהן האשימה את הקובל בכך שגרם להפסקת חלוקת החינמון ישראל היום במתחם זה, טענה אותה מכחיש הקובל. הפרסום נעשה בנסיבות של דיון בעניין הפסקת חלוקת החינמון שהתקיים בקבוצת הוואטסאפ. לטענת הקובל מטרת הפרסום הייתה להשפילו בפני כל בעלי הדירות במתחם.

באשר לנזק מהמעשה הרי יתכן כי לקובל נגרמה עוגמת נפש מהעניין, וייתכן כי שמו הטוב נפגע במידת מה. אדרבא, כאשר המסרים כנגדו באו בקבוצה רחבה של כמאה דיירים, כשחלק ניכר מהם הינם שכניו.

עם זאת, מטיבה של קבוצת וואטסאפ, בוודאי כזו שכוללת מספר רב מאד של משתתפים, קשה להניח שכל משתתף ומשתתף נחשף והתמקד במסרים כנגד הקובל. יתר על כן, מי שהתמקד בכך, נחשף לצד טענות הנאשמת כנגד הקובל גם לטענות אחרות אגב הדיון בקבוצה, שלא באו רק מצד הקובל, ואשר שוללות את טענות הנאשמת. מעבר לכך, מאז המקרה חלפה יותר מחצי שנה, במהלכה סביר להניח כי הודעותיה של הנאשמת נבלעו בין שלל ההודעות בקבוצה, כפי שקורה בקבוצות וואטסאפ פעילות, בוודאי מרובות משתתפים.

על כך יש להוסיף כי המעשה בו האשימה הנאשמת את הקובל הינו מעשה קל יחסית. המדובר בסך הכל בטענה כי מנע הפצתו של חינמון לכלל הדיירים במקום מגוריהם. אף אם כך היה, הדבר לא מנע מהדיירים לקבל את החינמון, מעצם טיבו ללא עלות, וזאת באופן אחר, גם אם פחות נוח, אם בכלל היה עניין בקבלתו והעדפתו על פני עיתונים אחרים, או



כלי תקשורת אחרים שעניינם אקטואליה יומית.

בשים לב לכל אלה, בהחלט יש מקום לומר כי הנזק אשר נגרם לקובל על ידי הנאשמת, וזאת ככל שהאמור בעובדות כתב האישום היה מוכח ראייתי, אינו נזק של ממש. נזק כזה, ככל שנגרם לקובל על ידי הנאשמת, הינו בר תיקון במלואו במסגרת הליך אזרחי. לצד זאת, לא מדובר במעשה של הנאשמת שהצמיח סכנה כלשהי לציבור או פגע באופן כזה או אחר במאן שהוא מעבר לקובל.

במצב דברים זה, בהקשרו של האינטרס הציבורי כשיקול מרכזי, התרשמתי כי המעשה המיוחס לנאשמת הינו מעשה קל ערך. אין כל הצדקה שמעשה זה, גם אם יוכח כי בוצע, יביא להכתמתה של הנאשמת על דרך המשך ההליך הפלילי כנגדה, תהא אשר תהא תוצאתו. יש לברר את המעשה, אם בכלל, במסגרת הליך אזרחי, הא ותו לא.

נוכח כל האמור לעיל, טענת זוטי הדברים מתקבלת, והריני מורה על ביטול כתב הקובלנה.

הוצאות משפט

התלבטתי בעניין פסיקת ההוצאות כנגד הקובל.

מחד, עסקינן בקובלנה, אשר מוטב היה אילו לא הוגשה כלל. בנוסף, הנאשמת נעזרה בשירותיו של עורך דין, על מנת להתמודד עם הקובלנה. הקובלנה אף הביאה לדיון במעמד הצדדים, ולהקדשת זמן טיעון והכרעה שיפוטית מחוץ לאולם. כל זאת על חשבון זמנו היקר של בית המשפט, העמוס לעיפה בתיקים רבים.

עם זאת, המשפט הסתיים בשלב מקדמי, ללא צורך בשמיעת עדים. זמן האולם נמדד בדקות לא רבות. זמן הטיעון וההכרעה בכתב היו ארוכים יותר, אך עדיין לא ארוכים מידי. בנוסף, במהלך הדיון עלה אגב אורחא כי הקובל מתמודד עם בעיה בריאותית של ממש.

נוכח כל אלה סברתי כי יש מקום לפסיקת הוצאות לטובת הנאשמת, אך בסכום לא גבוה, וללא הוצאות במקביל לטובת אוצר המדינה.

על כן אני מחייב את הקובל לשלם לנאשמת הוצאות משפט בסך של 1,500 ₪, אשר יישאו ריבית והצמדה מיום 15/10/20 ועד יום התשלום בפועל.

המזכירות תמציא עותקים מההחלטה לצדדים.



זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בלוד תוך 45 ימים מעת המצאה.

ניתנה היום, כ"ו אב התש"פ, 16 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.